

ALLE DIRECTEUREN IKC-PROOF DANKZIJ INCOMPANYTRAJECT

Teambuilding was zonder twijfel de grote bijvangst

Op veel plekken in Nederland zijn scholen hard bezig om zichzelf 'om te bouwen' tot een Integraal Kind Centrum (IKC). Een geweldige transitie die echt om een andere manier van denken en organiseren vraagt. Uitdaging, zéker, en daarom besloot Ralf Dwars, bestuurder bij Brigantijn, om 'zijn' schoolleiders mee te nemen in een incompanytraject bij Academie & Vakvereniging Schoolleiders (AVS), dat hen allemaal in één klap klaarstoomt tot directeur van een IKC.

TEKST AGNES BROEKSEMA
FOTOGRAFIE AANGELEVERD

"IKC's hebben de toekomst. Daar zijn we van overtuigd bij Brigantijn, daar willen we naartoe. Veel van onze scholen participeren al in een kindcentrum, maar de 'i' van integraal blijft de grote uitdaging. Hoe ga je die twee systemen tot één omsmeden, met alle aparte wetten en regels die er zijn voor scholen en kinderopvang? Zover zijn we binnen de stichting nog niet overal, maar dat is wel de vraag die we vanuit de samenleving krijgen. Het idee om via een incompanytraject bij AVS Academie al onze schoolleiders in één keer op te leiden tot IKC-directeur werd door de meesten omarmd.

Het is een voorrecht als je dicht bij huis de vrijheid ervaart om kwetsbaar te zijn met collega's.

Inhoudelijk hebben we natuurlijk veel opgestoken van het incompanytraject, maar teambuilding was zonder twijfel de grote bijvangst. Je focust met z'n allen op een gezamenlijk doel. Daarmee creëer je meer commitment dan wanneer directeuren de leerang individueel volgen en afgeleid worden door schoolspecifieke zaken.

Dat de kinderopvangorganisaties waarmee wij al intensief samenwerken ook aanhaakten, was een enorm voordeel. Haast een voorwaarde, zou ik zeggen. Je maakt grondig kennis met de wereld van de ander, (h)erkent elkaars uitdagingen en kweekt wederzijds begrip. Dat helpt enorm bij het uitzetten van een gezamenlijke koers. We raakten beter op elkaar ingespeeld, waardoor de samenwerking in de praktijk nu merkbaar soepeler verloopt.

Met het bundelen van onze krachten kunnen we van ongekende betekenis zijn voor de brede ontwikkeling van alle leerlingen, eh ... [verbetert zichzelf] ... kinderen. Kijk, daar moet ik dus op letten. Mijn collega's van de opvang voelen zich minder aange-

sproken en gewaardeerd als ik het over ‘leerlingen’ heb. Zo zijn we dat gewend in het onderwijs. Maar in de opvang werken de collega’s met ‘kinderen’ en een kind is nu eenmaal niet altijd een leerling. Ja, ook taal doet ertoe als je met zijn allen een IKC wilt worden. Terugkijkend was dit incompanytraject een vliegwiel voor de IKC-ontwikkeling binnen onze organisatie. We weten

beter wat ons te doen staat, wat we wel en niet willen. De stap naar uitvoering is heel concreet geworden dankzij uitgewerkte projectplannen. Het was daarbij een cadeauje dat ook directeurs van een collega-bestuur uit de buurt meededen. De drempels om in vertrouwelijkheid te sparren over gedeelde uitdagingen in de regio zijn nu een stuk lager. Het is een voorrecht als je dicht bij huis de vrijheid ervaart om kwetsbaar te zijn met collega’s. Ik raad het iedereen aan.”

RALF IN HET KORT

Ralf Dwars (43) is sinds 2019 bestuurder bij Brigantijn, hij heeft zeventien scholen en vierduizend leerlingen onder zijn hoede. Dwars besloot samen met (bijna al) zijn directeurs en leidinggevendenden van de kinderopvang het incompanytraject van Academie & Vakvereniging Schoolleiders (AVS) te doorlopen om de transitie naar het Integraal Kind Centrum in een stroomversnelling te brengen.

Ik beland bij niemand meer onder in het laatje

Directeur Michelle Homburg-Nijhof sloot als deelnemer aan bij het incompanytraject *Directeur Integraal Kind Centrum* van haar burens bij Stichting Brigantijn. Toch hangt er geen bordje ‘IKC’ op de voordeur van daltonschool De Wegwijzer in Losser. “Het is mooi als het zover komt, maar niet mijn hoofddoel”, stelt zij heel helder. Michelle wil vooral het allerbeste onderwijs ontwikkelen voor kinderen die dat het allerhardst nodig hebben en daarin is haar leiderschap cruciaal.

“Ik drink tegenwoordig veel koffie, [lachend] ook al lust ik dat niet. Waar ik kan, leg ik mijn agenda met de zorg van de school op tafel – al is het bij de wethouder. Onze school is een prachtige afspiegeling van de maatschappij. Met ouders van allerlei signa-

turen die hun kinderen dagelijks aan ons toevertrouwen. De realiteit is dat een deel van hen grote zorgen kent en worstelt met de vraag of ze nog wel voor hun kind kunnen blijven zorgen, of er vanavond eten op tafel komt. Mijn school kent veel sociale problematiek en we hebben een flinke wegging. Vandaar de noodzaak om integraal te werken, om vol in te zetten op die ononderbroken ontwikkeling van de kinderen.

Ik zorg dat er naar me geluisterd wordt.

Dan is de vraag: hoe vorm je als school met alle relevante partijen een stevig netwerk rondom het kind? Hoe zorg je voor die door-

gaande leerlijn, zodat een leerling niet drempel na drempel hoeft te overwinnen? Hoe word je een wegwijzer voor ouders? Ik wilde leren hoe je proactief die interprofessionele samenwerking naar een hoger niveau tilt. Dat is gelukt. Tijdens de

leergang Directeur IKC heb ik onze belangrijkste partners in beeld gebracht. Van de kinderopvang, het voortgezet onderwijs en de GGD tot aan de gemeente. Sommige contacten heb ik aangehaald, andere wakker geschud. Ik heb ontdekt dat we als school ongemerkt veel problemen oplossen die niet bij ons thuishoren. Dus ben ik teruggekeerd naar de basis. Wat is echt van ons? De kwaliteit van het onderwijs. En welke verantwoordelijkheden horen ergens anders te liggen? Die heb ik vervolgens teruggelegd.

“Als we denken aan wat onze kinderen nodig hebben en los durven gaan van het systeem, is er ontzettend veel mogelijk.”

Dankzij deze leergang heb ik scherp wat mijn school nodig heeft en wat me te doen staat. Nou ja, eigenlijk wist ik dat wel, maar ik sta nu in de actiestand. Ik stap uit mijn comfortzone. Lastige gesprekken, moeilijke vragen ga ik niet uit de weg.

Ik trek de regie naar me toe, zet het systeem in beweging. Wie doet wat in de wijk en waarom? Welke bestaande initiatieven kan ik benutten? Dat heeft samenwerkingen in een stroomversnelling gebracht. De burgemeester en wethouder heb ik op z'n Twents uitgenodigd tot meer 'noaberschap': er voor elkaar zijn bij rouw en trouw. Ik zorg dat er naar me geluisterd wordt en beland bij niemand meer onder in het laatje. Elk kind verdient een plek waar het gezien wordt. Een plek om te ontdekken wie je bent, wat je nodig hebt om je goed te voelen en te kunnen leren. Dat wil ik bereiken met mijn school. Welk bordje er op de gevel hangt, wel of geen 'IKC', komt later wel.”

MICHELLE HOMBURG-NIJHOF

Voor haar opleiding tot Directeur IKC schoof schoolleider Michelle Homburg-Nijhof van De Wegwijzer in Losser in de schoolbanken bij collega's van Stichting Brigantijn. “Inspirerend, verrijkend en heerlijk dichtbij”, vat zij het incompanytraject van Academie & Vakvereniging Schoolleiders (AVS) samen.

MELD JE AAN!

Word een ijzersterke IKC-directeur die de verschillende leerlijnen voor het kind én alle betrokken partijen als een meesterwerk tot één geheel smeedt.

Kijk voor actuele data van de leergang Directeur IKC op avs.nl/academie/ikc. Herregistratiewaarde Schoolleidersregister PO: 100 punten.

INCOMPANY IS VEEL MOGELIJK

Niet alleen de leergang *Integraal Kind Centrum* kan omgevormd worden tot een incompanytraject, er zijn veel meer mogelijkheden om leergangen 'in huis te halen'. Meer weten?

Mail of bel: academie@avs.nl of 030 – 236 10 10.

Dit artikel is in aangepaste vorm overgenomen uit *Kader*, vakblad van Academie & Vakvereniging Schoolleiders (AVS) voor leidinggevenden in het funderend onderwijs.